

YHDISTYKSEN TALOUSPÄIVÄN KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA

1. Riittääkö nimenkirjoitusoikeuden omaavien allekirjoitus tilinpäätökseen?
Hallitus, joka toimii → päätösvaltainen hallitus kokouksessaan = läsnäolijat kokouksessa.
Tasekirjaan viimeisen merkinnän jälkeen. (kts. Kirjanpitolaki 3:7.1§)

2. Hallituksen matkakulukorvaukset veroilmoituksessa.
Verovapaasti max. 20 vrk pv-rahaa/saaja/vuosi
Verovapaasti max. 2000 € matkakorvausta omalla autolla (muulla kuin julkisella)/saaja/vuosi
Matkakustannukset julkisilla ja majoituskorvaus tositteita vastaan rajoituksetta.

Ilmoitetaan vuosi-ilmoituksella verottajalle, veroilmoituksessa vain nimet ja raksi ruutuun ilmoitettu vuosi-ilmoituksella, määrää ei enää veroilmoituksessa tarvitse ilmoittaa.

3. Yhdistyksen tilikartan hyväksyminen?
Hallituksen hyväksyttävä kirjanpitäjän esityksestä.
Hallituksen siis käsiteltävä asia. Kirjanpitolaki edellyttää tilikarttaa, hyväksymisestä ei lakimääräyksiä, mutta se sisältyy hallituksen velvollisuuksiin/tehtäviin toimeenpanevana elimenä ja velvollisuu-
teen huolehtia taloudenhoidon asianmukaisesta järjestämisestä.

4. Lahjoitus kirjaanprojektiin?
Miten käsitellään kirjanpidossa → voiko varautua tulevaan?
Kirjataan velaksi lahjoituksen myöntäjältä taseeseen tilinpäätöshetkellä siltä osin, kuin lahjoitusta vastaan ei ole syntynyt tilikauden aikana kuluja.

Kirjanpidollisesti ketju voisi olla seuraava:

Lahjoitus saadaan: Per Kassatili an Lahjoitus kirjaanprojektiin 1000 €

Tilikauden aikana kuluja: Per Kirjaanprojektin kulut an Kassatili 500 €

Tilinpäätöksessä APV: Per Käyttämätön lahjoitusosuus an Siirtovelat 500 €.

Seuraavan tilikauden avauksessa kirjaus takaisin: per Siirtovelat an Käyttämätön lahjoitusosuus 500 €
Jne, kunnes koko saatu rahasumma on käytetty. Tulosta lisäämään ei näin jää käyttämätön avustus.

Toinen mahdollisuus on rahastoida lahjoitus ja purkaa rahastoa sitä mukaa kun kulujan kirjan tekemisestä syntyy, eli per Kassa an Lahjoitus ja tilinpäätöksessä per Siirto rahastoon an Kirjarahasto.
(per = kirjaus tilin debetpuolelle ja an = kreditpuolelle, jos kirjauslausekkeet eivät ole aivan kaikille tuttuja)

5. Opinnäyte → miksi on verovapaa? Onko muutakin tällaista verovapaa?

Koulutus yhteiskunnan varoin, opinnäytetyö osa oppimisprosessia → siksi erityiskohtelu työn teettäjän suhteen.

Verovapaus voi olla kahdenlaista, joko se on katsottu stipendiksi työn teettäjältä (voimassa oleva työsuhte, jolloin muut sivukulut on maksettava) tai korvaukseksi (ei työsuhdetta) ja opiskelijan oppilaitos maksaa näistä ennakonpidätykset molemmissa tapauksissa. Eli ei oikeasti verovapaa, ainoastaan opinnäytetyön toimeksiantajan ei tarvitse tehdä ennakonpidätystä ja tilittää eteenpäin. (Länsi-Suomen veroviraston tulkinta asiasta Vaasan ammattikorkeakoululle v. 2000 tässä tietolähteenä).

Työtä voi tehdä myös itsenäisenä yrittäjänä, joka on merkitty ennakonpidätysrekisteriin, silloin ei tarvitse tehdä ennakonpidätystä, yrittäjä hoitaa itse asian. Siis vain yhdistyksen maksamat matkakulut ja päivärahat ovat oikeasti verovapaita tiettyjen rajoitusten puitteissa: (Kts. Verohallituksen ohje Yleishyödylliseltä yhteisöltä saatujen matkakustannusten korvausten ilmoittaminen vuosi-ilmoituksella, www.vero.fi)

6. Tilintarkastuskäytäntö?

Kuka ensin hyväksyy?

Miksi?

1. Hallitus käsittelee tilinpäätöksen ja allekirjoittaa sen sekä päättää antaa tilit tarkastettavaksi. Vrt. kirjapitolaki sekä hallituksen velvollisuudet toimeenpanevana elimenä.
2. Tilintarkastaja tarkistaa, tekee tarkistusmerkinnän tasekirjaan ja antaa tarkastuskertomuksen. (Tilintarkastuslaki mm.)
3. Edustajisto/liittokokous ym. säännöissä määrätty yhteisön yleiskokous hyväksyy & antaa vastuuvapauden. (Yhdistyslain mukainen päätösvalta, kts. Yhdistyslaki 5:23.5§, päätöksenteko, kokouksessa päätettävät asiat.

7. Mikä on yleishyödyllistä toimintaa? Mikä muuta eli elinkeinotoimintaa.

Yleishyödyllisyys

TVL 22 §:n mukaan yhteisö on yleishyödyllinen, jos

- se toimii yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi aineellisessa, henkisessä, siveellisessä tai yhteiskunnallisessa mielessä;
- sen toiminta ei kohdistu rajoitettuihin henkilöpiireihin;
- se ei tuota toiminnallaan siihen osalliselle taloudellista etua osinkona, voitto-osuutena taikka kohtuullista suurempana palkkana tai muuna hyvityksenä.

Yleishyödyllinen toiminta on normaalisti kirjattu yhdistyksen sääntöjen tarkoituspäätöksensä, eli miksi yhdistys on olemassa = kylätoiminta, urheilu jne. Tämä toiminta em. TVL:n kriteerien täytyessä on yleishyödyllistä toimintaa.

Elinkeinotoimintaa harjoitetaan varainhankintana kilpailuolosuhteissa, toiminta suuntautuu jäsenistön ulkopuolelle, siihen liittyy taloudellinen riski, toiminnalla tavoitellaan voittoa, se on suunnitelmallista ja jatkuvaa ja siihen saatetaan käyttää myös vierasta pääomaa. Tuloverolaisissa on rajattu tietyt toiminnot, joista saatu tulo ei ole elinkeinotuloa.

8. Poistot?

→ kylätalot

4 % per vuosi voidaan poistaa menojäännöksestä. Jos poistot on jonakin vuonna jätetty tekemättä, verotuksessa ei voi tehdä sen takia esim. kaksinkertaista poistoa. Kirjanpidossa voi tehdä suuremman poistot kuin EVL, mutta yhdistyksille ei suositeltavaa synnyttää poistoeroa kirjanpitoon, koska niillä ei useinkaan ole verotuksellista vaikutusta, ainoastaan lisää työtä ja monimutkaisuutta kirjanpitoon ja tilinpäätökseen. Yksinkertaisesti EVL:n kaavamaiset enimmäispoistot sopivat yhdistyksille parhaiten. Huom. Maa-alueesta ei saa tehdä poistoja eli tontti ja rakennus erillään!

9. Hallituksen vastuu ja valtuudet: esim. myydä omaisuutta.

Säännöt määrittelevät hallituksen oikeudet myydä omaisuutta. Esim. kiinteistön myynnistä pitää säännöissä olla mainittu, että hallitus voi niin tehdä, sama koskee kiinnitystä, yleensä tarvitaan yhdistyksen kokouksen valtuutus. Vähäistä omaisuutta voi hallitus myydä toimeenpanotehtävänsä perusteella. Vähäisyyttä tarkasteltava yhdistyksen koko omaisuutta ja laajuutta vastaan.

10. Tilintarkastus

Yhdistyksen tilintarkastajien jääviys (esim. sukulaisuussuhteet).

Tilintarkastaja ei voi käytännössä olla hallituksen jäsen/varajäsen, näiden lähisukulainen (elinkumppani, puoliso, lapsi, veli, sisar, isovanhempi, lapsenlapsi, appivanhempi, puolison veli tai sisar) tai työntekijä, yhdistyksen palkattu työntekijä tai hänen lähisukulaisensa. Uudessa tilintarkastuslaissa on jätetty pois lankoussuhde ja appivanhemmat, mutta yhdistykseen nähden

noudatetaan vanhaa tilintarkastuslakia niin kauan kunnes yhdistyslaki ja sen myötä tilintarkastuslaki saadaan uusittua.

Ehkä tässä kohden on kuitenkin käytettävä maalaisjärkeä ja peilattava esim. hallituksen jäsenen suhdetta appivanhempiansa kokonaisuutena, koska näin tiukka tulkinta vähentää mahdollisuuksia löytää tilintarkastaja varsinkin maaseudulla toimivissa yhdistyksissä. Kun yhdistyksen kokous valitsee tilintarkastajan, siellä on myös mahdollista vastustaa jonkun henkilön valintaa tilintarkastajaksi esim. sen perusteella, että pitää henkilöä riippumattomana appivanhemmuussuhteen perusteella.

11. Veroilmoitus – mikä on minimi?

Veroilmoituksella on annettava ne tiedot, mitä siellä vaaditaan. Ei riitä, että lähetetään tyhjä lomake allekirjoitettuna ja liitetään tuloslaskelma ja tase mukaan, koska ilmoitus olisi silloin puutteellisesti annettu ja tulee kehoitus täydentämiseen ja veronkorotus mahdollisesti. Vuosikertomusjäljennös on liitettävä veroilmoitukseen, samoin jäljennös virallisesta taseesta ja tuloslaskelmasta. Verohallinnon sivuilta löytyy mallit veroilmoituksen täyttämistä, hakusanaksi yleishyödyllinen yhdistys ja etsikää vuoden 2007 veroilmoituksen 6C täyttöohjeet sen jälkeen avautuvasta luettelosta.

12. ALV? Miten määräytyy kun on sekä yleishyödyllistä tuloa että muuta.

Elinkeino toiminta ALV:sta, jos liikevaihto 8.500 tai yli/vuosi. Vuokratulosta ei ALV, jos ei erikseen hakeuduttu. Erikseen hakeutuminen vain, jos vuokralainen käyttää tilaa arvonlisäverolliseen toimintaan.

Yleishyödyllinen EI

13. Mitä tehdä voitolle/ylijäämälle kun halutaan varautua tulevaan esim. investointiin?

Selvitetään liitetiedoissa ylijäämän syntymisen syyt ja voidaan esim. perustaa rahasto. Rahastointipäätöksen voi tehdä sääntöjen perusteella hallitus, mutta koska voiton käytöstä päättää yhdistyksen kokous, usein se myös tekee rahastointipäätöksen hallituksen esityksestä. Tilikauden ylijäämän näyttämistä näin ei voi kuitenkaan estää aina, sillä rahastot perustetaan jo kertyneistä voittovaroista. Myös yhdistyksen vuosikertomuksessa voidaan lisäksi selvittää, miten ylijäämä aiotaan käyttää.

14. Hallituksen vastuu/mihin kiinnittää huomiota tulos- ja tase laskelmassa.

- kulujen ja menojen jako varsinaisen ja liiketoiminnan välillä, myös ns. yleiskulut
- avustukset eivät jää rasittamaan tulosta voitolliseksi
- onko poistot tehty
- onko taseen omaisuuserät oikein arvostettu ja mikä on oman pääoman ja vieraan pääoman suhde

15. Koska ei tarvitse maksaa palkan sivukulua työsuhhteessa?

- tutkimus, tilintarkastus = ei muodostu työsuhdetta, ainoastaan ennakonpidätys perittävä, ellei saaja ole ennakonpidätysrekisterissä (merkintä rekisteriin maksajan aina tarkistettava oman etunsa vuoksi)

Työsuhhteessa aina maksettava sivukulut, eli sotu ja TyEl sekä lakisääteiset tapaturma- ja työttömyysvakuutusmaksut. Huom, TyEl otettava, kun työntekijälle maksetaan palkkaa vähintään 49,93 €/kk. Muistettava periä työntekijän bruttopalkasta työntekijän osuudet. Eläkevakuutuslaitoksilta saa lisää tietoa (esim ilmarinen.fi)

Työsuhteen tunnusmerkkejä: työn teettäjän työnjohto- ja valvontaoikeus, työ tehdään työnantajan lukuun vastiketta vastaan henkilökohtaisesti. Työnantajan valvontaoikeus säilyy myös etätöitä tehtäessä, toisin sanoen sen puuttuminen käytännössä ei muuta työsuhdetta joksikin muuksi ja siitä saatu korvaus on aina palkkaa, josta maksetaan sivukulut ja toisaalta myös peritään työntekijän osuus työntekijälle maksettavasta bruttopalkasta.